

CYFARFOD	Cyngor
DYDDIAD	3ydd o Fai 2018
TEITL	Cynllun Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Gwynedd a Môn
PWRPAS	Cymeradwyo'r Cynllun Llesiant
AWDUR	Y Cynghorydd Dyfrig Siencyn

1. CYFLWYNIAD AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 1.1. Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn gosod dyletswydd ar Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus gyhoeddi Cynllun Llesiant sy'n amlinellu sut y bwriedir gwella llesiant trigolion yr ardal. Er mwyn gwneud hyn disgwylir i bob Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus gyhoeddi **Cynllun Llesiant erbyn mis Mai 2018**.
- 1.2. Mae Bwrdd Gwasanaethau Gwynedd a Môn yn cynnwys cynrychiolaeth ar y lefel uchaf o'r prif gyrrff cyhoeddus yn yr ardal. Ymysg yr aelodaeth statudol mae Cynghorau Gwynedd ac Ynys Môn, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru a Chyfoeth Naturiol Cymru.
- 1.3. Rhan gyntaf y gwaith o lunio'r Cynllun Llesiant oedd cynnal asesiad o lesiant lleol gan wneud gwaith ymchwil er mwyn deall a dysgu mwy am yr ardaloedd hynny. Yn ogystal, fe gynhaliwyd nifer o sesiynau ymgynghori cyhoeddus yn yr ardaloedd hyn er mwyn casglu mwy o wybodaeth a rhoi cyfle i drigolion leisio barn.
- 1.4. Ym mis Mai 2017 cyhoeddwyd Aseidiadau o Lesiant Lleol ar gyfer ardaloedd Gwynedd ac Ynys Môn gyda'r ddwy sir wedi eu rhannu yn 14 o ardaloedd llai (8 yng Ngwynedd a 6 ym Môn).
- 1.5. Wedi ystyried y data a barn pobl yn lleol roedd 9 prif neges yn cael eu hamlygu yn yr aseidiadau ar gyfer yr ardal gyfan. Cynhaliwyd cyfres o weithdai pellach yn ystod mis Awst 2017 ar sail y prif negeseuon a adnabuwyd er mwyn trafod sut y byddai modd ymateb i'r materion a amlygwyd.
- 1.6. Rhoddwyd ystyriaeth i'r wybodaeth uchod gan y Bwrdd wrth lunio Cynllun Llesiant Drafft ar gyfer Gwynedd a Môn a gyhoeddwyd yn Rhagfyr 2017. Cynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus o 3 mis ar y ddogfen hon rhwng Rhagfyr 2017 a Mawrth 2018.
- 1.7. Darparwyd cyfleoedd priodol i unigolion, grwpiau diddordeb a sefydliadau i gymryd rhan yn yr ymgynghoriad trwy gwblhau holiadur oedd ar gael ar wefan y Bwrdd neu gopiâu papur oedd ar gael mewn swyddfeydd, Llyfrgelloedd a Chanolfannau Hamdden.
- 1.8. Yng Nghyngor Gwynedd bu i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau graffu cynnwys y Cynllun Llesiant Drafft yn ei gyfarfod ar y 22ain o Chwefror 2018. Yn gryno, roeddent yn croesawu'r ddogfen gan nodi ei fod yn adnabod y prif faterion sydd

angen sylw ond ei fod yn siomedig nad oedd yn cynnwys gwybodaeth ynghylch beth fydd y Bwrdd yn ei wneud i wireddu'r blaenoriaethu.

- 1.9. Pwysleisiwyd yr angen i feddwl mewn ffordd gwahanol gan rymuso cymunedau a'u rhoi yn ganolog ond nodwyd fod cyllid yn ffactor a allai gyfyngu'r gallu i gyflawni. Cytunwyd fod angen blaenoriaethu'r economi, swyddi gwerth uchel a chyflenwad tai i bobl leol.
- 1.10. Yn ogystal, bu i'r Cabinet gymeradwyo ymateb y Cyngor i'r Ymgynghoriad Statudol ar Gynllun Llesiant Drafft Gwynedd a Môn yn ei gyfarfod ar y 13eg o Fawrth 2018.
- 1.11. Derbyniwyd 90 o ymatebion fel rhan o'r ymgynghoriad cyhoeddus gyda nifer o'r sylwadau yn cefnogi'r hyn sy'n cael ei gynnig. Rhoddwyd sylw i rai o'r sylwadau eraill ar gyfer gwella gan y Bwrdd o fewn y fersiwn derfynol o'r Cynllun tra bod rhai pwyntiau sydd heb eu hystyried eto ond byddant yn derbyn sylw dros y flwyddyn nesaf.

2. CYNLLUN LLESIANT GWYNEDD A MÔN

- 2.1. Ceir copi o'r fersiwn derfynol o Gynllun Llesiant Gwynedd a Môn yn **Atodiad 1**.
- 2.2. Yn y cynllun fe amlinellir sut mae'r Bwrdd yn bwriadu gwneud gwahaniaeth gwirioneddol i fywydau trigolion trwy gydweithio er mwyn cyflawni ar gyfer yr ardal gyfan.
- 2.3. Mae'r **Amcanion Llesiant** wedi eu llunio yn dilyn dadansoddi'r prif negeseuon a ddaeth i'r amlwg yn yr Asesiad Llesiant ac ystyried casgliadau ymchwil ac asesiadau eraill e.e. Asesiad Poblogaeth Rhanbarthol ym maes iechyd a gofal.
- 2.4. Ceir 2 amcan llesiant gyda 6 o flaenoriaethau gaiff eu targedu er mwyn gwireddu'r amcanion. Nodir bod y blaenoriaethau hyn wedi eu selio ar y negeseuon a gafodd eu hamlygu fel rhan o'r Asesiad Llesiant.

1. Cymunedau sy'n ffynnu ac yn llewyrchus i'r hirdymor

- Yr iaith Gymraeg
- Cartrefi ar gyfer bobl leol
- Effaith tlodi ar lesiant ein cymunedau
- Effaith newid hinsawdd ar lesiant cymunedau

2. Trigolion sy'n iach ac yn annibynnol gyda safon byw da

- Iechyd a gofal oedolion
- Lles a llwyddiant plant a phobl ifanc

- 2.5. Cred y Bwrdd fod y rhain yn feysydd y gellir cydweithio yn well ynddynt, mewn cyfnod o leihad sylweddol yn adnoddau'r sector gyhoeddus, er mwyn sicrhau'r canlyniadau gorau i drigolion Gwynedd a Môn.

- 2.6. Mae'r blaenoriaethau a amlygir uchod yn gyson â'r blaenoriaethau gwella sydd o fewn Cynllun Cyngor Gwynedd 2018-2023 a fabwysiadwyd gan y Cyngor yn ei gyfarfod ar yr 8fed o Fawrth 2018, heblaw am un, sef effaith newid hinsawdd.
- 2.7. Mae'n bwysig nodi hefyd fod y Cynllun Llesiant yn ddogfen fyw fydd yn newid a datblygu dros amser.

3. CAMAU NESAF

- 3.1. Fel y nodwyd eisoes mae Cyngor Gwynedd yn un o bartneriaid statudol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn (ynghyd â Chyngor Sir Ynys Môn, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru a Chyfoeth Naturiol Cymru). Er bod disgwyliad i'r partneriaid hyn gymeradwyo'r Cynllun Llesiant penderfyniad y Bwrdd yw cynnwys y cynllun terfynol.
- 3.2. Y cam nesaf fydd llunio rhaglenni gwaith ac adnabod camau gweithredu Tymor Byr, Canolig a Hir ar gyfer y chwe maes blaenoriaeth. Bydd y rhain yn cynnwys y manylder ynghylch yr hyn y bydd y Bwrdd yn ei wneud er mwyn ymateb i'r blaenoriaethau.
- 3.3. Bydd gwaith y Bwrdd yn cael ei wirio'n gyson gan y Pwyllgor Craffu Cymunedau o fewn y Cyngor Gwynedd a bydd adroddiad blynyddol ar gynnydd y Cynllun Llesiant yn cael ei baratoi.
- 3.4. Dros y flwyddyn nesaf fe fydd y Bwrdd hefyd yn rhoi sylw i'r pwyntiau hynny a ddeilliodd o'r ymgynghoriad cyhoeddus nad oeddent wedi cael cyfle i'w hystyried.

4. ARGYMHELLIAD

- 4.1. Gwahoddir y Cyngor i gymeradwyo Cynllun Llesiant Gwynedd a Môn.

Atodiad 1 – Cynllun Llesiant Gwynedd a Môn